

LUKU 4
YHTENÄISEN
PERUSOPETUKSEN
TOIMINTAKULTTUURI

Normaalikoulun paikallinen sisältö
päivitetty 1.8.2023

SISÄLLYSLUETTELO:

LUKU 4 YHTENÄISEN PERUSOPETUKSEN TOIMINTAKULTTUURI

4.5	Rauman normaalikoulun toimintakulttuuri ja sen kehittäminen	3
4.5.1	Kuva toimintakulttuurista	3
4.5.2	Rauman normaalikoulun toimintakulttuurin painopisteet	3
4.5.3	Toimintakulttuurin kehittämisen periaatteet	5
4.5.4	Oppimisympäristöjen ja työtapojen valintaa, käyttöä ja kehittämistä ohjaavat periaatteet	6
4.5.5	Opetuksen eheyttäminen ja monialaiset oppimiskokonaisuudet	8
4.5.6	Opetuksen eheyttämisen seuranta, arviointi ja kehittäminen	9

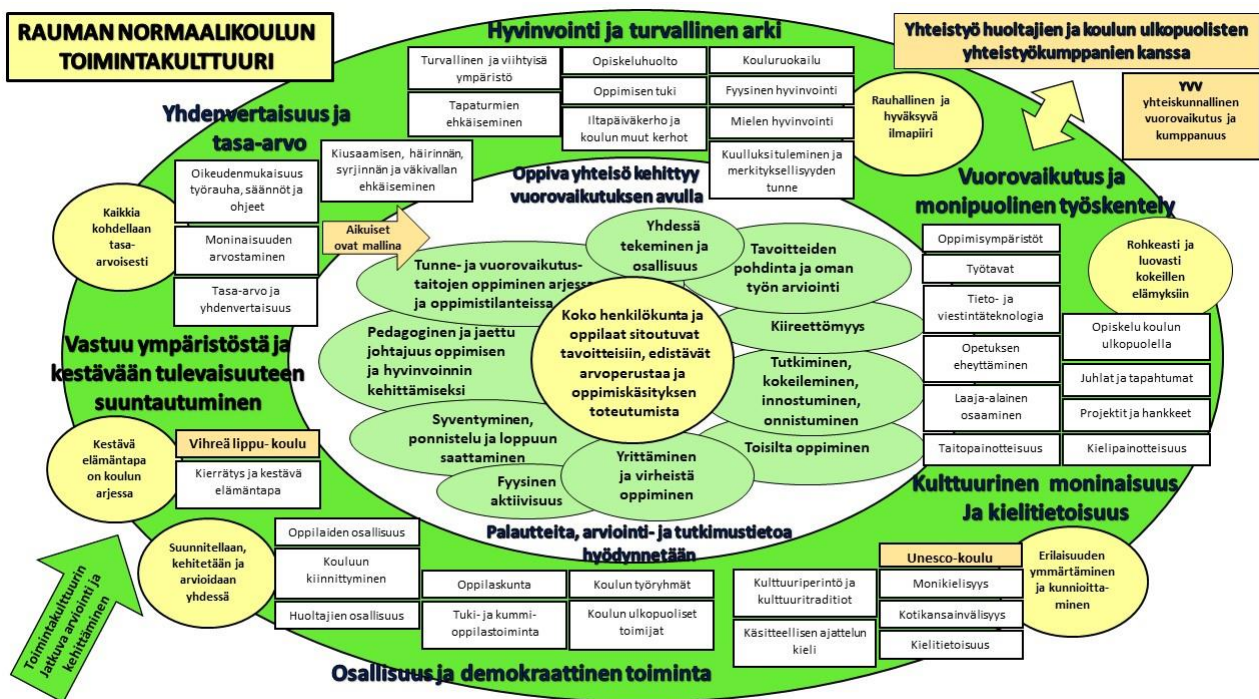

LUKU 4 YHTENÄISEN PERUSOPETUKSEN TOIMINTAKULTTUURI

4.5 Rauman normaalikoulun toimintakulttuuri ja sen kehittäminen

Rauman normaalikoulun opetussuunnitelmassa on sisältönä opetussuunnitelman perusteiden luvun 4. teksti muutoksineen. Koulukohtainen pohdinta perustuu oman opetussuunnitelman arvopohjaan ja oppimiskäsitykseen. Toimintakulttuurikuva esittää kehittämisen kannalta keskeisiä paikallisia asioita.

4.5.1 Kuva toimintakulttuurista (kuva on suurempana luvun lopussa)

4.5.2 Rauman normaalikoulun toimintakulttuurin painopisteet

Vuorovaikutus ja monipuolinen työskentely

Taitopainotteinen opetus (painotus): Koulussa on taitopainotteinen linja, jossa oppilaiden opetuksessa korostuvat taitoaineiden työtavat ja vaihtelevat ilmaisumahdollisuudet.

Kielipainotteinen opetus (painotus): Kielipainotteisella linjalla annetaan laajamittaista kaksikielistä opetusta kohdekielenä englanti.

**Rauman normaalikoulun opetussuunnitelma, päivitetty 1.8.2023,
Kasvatustieteiden tiedekunnan dekaani hyväksynyt: 16.6.2016; muutokset 17.6.2019,
12.6.2023**

Oppimisympäristöt ja työtavat: Koulu kehittää itse ja osallistuu aktiivisesti erilaisiin projekteihin ja hankkeisiin, joissa monipuolistetaan oppimisympäristöjä ja työtapoja.

Tieto- ja viestintäteknologia: Tieto- ja viestintäteknologian käyttöä on normaalikoulussa kehitetty jo vuosia. Harjoittelukoulujen tieto- ja viestintäteknologian strategia ja tavoitteisto tieto- ja viestintäteknologian oppimiselle ja ohjelmoinnille tukevat tätä osa-aluetta.

Ote Toimintakulttuuri - kuvasta:

Kulttuurinen moninaisuus ja kielitietoisuus

Unesco-koulu: Rauman normaalikoulu on Unesco – koulu, joka toteuttaa erikseen laadittua kulttuuriperintökasvatuksen suunnitelmaa.

Monikielisyys ja kotikansainvälisyys: Vieraat kielet näkyvät koulun kulttuurissa oppilaiden työskentelyssä, tuotoksissa ja esiintymistilanteissa sekä arjen kielenä monikulttuurisissa ryhmissä kotikansainvälisytenä. Valinnaisina kielinä voi opiskella saksaa tai ranskaa ja 7. luokalta alkaen on mahdollista valita laajennettu englannin kieli.

Ote Toimintakulttuuri - kuvasta:

Vastuu ympäristöstä ja kestävään tulevaisuuteen suuntautuminen

Vihreä lippu – koulu: Rauman normaalikoulu on Vihreä lippu – koulu, joka toteuttaa kestävän kehityksen valtakunnallisia teemoja ja tavoitteita sekä omia koulukohtaisia tavoitteita erillisen suunnitelman mukaan.

Ote Toimintakulttuuri - kuvasta:

4.5.3 Toimintakulttuurin kehittämisen periaatteet

Kouluyhteisön itsearviointi

Rauman normaalikoulussa suoritetaan toiminnan itsearviointia työsuunnitelmassa päätetyllä tavalla. Ainakin joidenkin toimintakulttuurin osa-alueiden itsearviointia tehdään joka lukuvuosi. Tämän osa-alueittaisen arvioinnin tavoitteena on tarkemman tiedon saaminen kehittämisen pohjaksi.

Koulussa tehdään myös valtakunnallisia arviointikyselyjä sekä eri projektien ja hankkeiden kyselyjä. Tällöin vastaavia sisältöjä ei kysytä uudelleen koulukohtaisesti, vaan hyödynnetään muuta kautta saatu tieto suoraan.

Vanhempien antama arviointi

Rauman normaalikoulussa huoltajat voivat arvioida koulun toimintakulttuuria ja tavoitteiden saavuttamista työsuunnitelmassa päätetyllä tavalla. Työsuunnitelmassa päätetään ajankohdasta, arviointitavasta ja sen laajuudesta tarkemmin.

Yhteistyökumppanien antama arviointi

Rauman normaalikoulun ulkopuolisilta yhteistyökumppaneilta pyydetään palautetta tarpeen mukaan.

Arviointitiedon kerääminen, käsitteleminen ja hyödyntäminen

Saadusta tiedosta keskustellaan kouluyhteisössä. Kehittämiskohteet valitaan ja laaditaan suunnitelma, jota seurataan lukuvuosittain. Oppilaita osallistetaan suunnittelemaan, kehittämään ja arvioimaan koulun toimintaa. Huoltajilla on mahdollisuus tutustua työsuunnitelman opetuksen kannalta keskeisiin osioihin ja saada tietoa arvioinnista ja kehittämiskohteista.

4.5.4 Oppimisympäristöjen ja työtapojen valintaa, käyttöä ja kehittämistä ohjaavat periaatteet

Rauman normaalikoulussa noudatetaan opetussuunnitelman perusteiden luvun 4 periaatteita. Perusteiden tekstistä on poimittu kuvaukset oppimisympäristöistä, työtavoista ja eriyttämisestä alla oleviin lokeroihin oppilaiden kanssa tehtävän suunnittelun helpottamiseksi.

Oppilaiden kanssa mietitään soveltuvin osin opetusta suunniteltaessa millaiset oppimisympäristöt ja työtavat sopivat asetettujen tavoitteiden saavuttamiseen parhaiten. Tavoitteena on auttaa oppilasta ymmärtämään oppimisympäristöjen ja työtapojen yhteys hänen omaan oppimiseensa, tarpeisiinsa ja onnistumisen kokemuksiinsa.

OPPIMISYMPÄRISTÖT				
Oppimisympäristöt ovat	Oppimisympäristöön kuuluvat	Oppimisympäristöt tukevat	Hyvin toimivat oppimisympäristöt edistävät	Oppimisympäristöt mahdollistavat
tilat	välineet	yksilön kasvua	vuorovaikutusta	yhteistyön koulun ulkopuolisten yhteisöjen tai asiantuntijoiden kanssa
paikat	palvelut	yhteisön kasvua	osallistumista	
yhteisöt	materiaalit	oppimista	yhteisöllistä tiedon jakamista	
toimintakäytännöt		vuorovaikutusta		
Oppimisympäristöjen kehittämisen tavoite on	Oppimisympäristöt tarjoavat mahdollisuuksia	Oppimisympäristöjen valinnassa huomioidaan	Oppimisympäristöt voivat ehkäistä	Oppimisympäristöjen tulee olla
muodostaa pedagogisesti monipuolinen ja joustava kokonaisuus	luoviin ratkaisuihin	Oppilaat oppivat uusia tietoja ja taitoja myös koulun ulkopuolella.	oppimisen ja koulunkäynnin tuen tarvetta	turvallisia
huomioida eri oppiaineiden erityistarpeet	tarkasteluun ja tutkimiseen eri näkökulmista			terveellisiä
				työrauhan kannalta hyviä

TYÖTAVAT				
Työtapojen valinnan lähtökohtana ovat	Työtapojen vaihtelu tukee ja ohjaa	Työtapojen monipuolisuus tukee	Kokemukselliset ja toiminnalliset työtavat, eri aistien käyttö ja liikkuminen tukee	Motivaatiota vahvistavat työtavat tukevat
tavoitteet	opetusryhmän oppimista	osaamisen osoittamista eri tavoin	oppimisen elämyksellisyyttä	itseohjautuvuutta
oppilaiden tarpeet	oppilaan oppimista	sukupuolittuneiden asenteiden muuttamista	motivaatiota	ryhmään kuulumisen tunnetta
oppilaiden edellytykset	yhteisöllistä oppimista, jossa osaamista ja ymmärrystä jaetaan	luovaa toimintaa		
oppilaiden kiinnostuksen kohteet		oppimisen iloa		
		onnistumisen kokemuksia		

Rauman normaalikoulun opetussuunnitelma, päivitetty 1.8.2023,
Kasvatustieteiden tiedekunnan dekaani hyväksynyt: 16.6.2016; muutokset 17.6.2019,
12.6.2023

	vuorovaikutuksessa			
Draama ja taiteelliset ilmaisukeinot edistävät	Työtapojen avulla opitaan	Työtapojen valinnassa huomioidaan	Työtavat edistävät tiedon	Työtapojen valintaa ohjaa
kasvaa itsensä tuntevaksi	toimimaan erilaisissa rooleissa	eri oppiaineiden ominaispiirteet	hankkimista	opetuksen eheyttäminen
tervettä itsetuntoa	jakamaan tehtäviä keskenään	laaja-alaisen osaamisen kehittäminen	käsittelyä	Työtapojen valinnassa hyödynnetään
luovuutta	olemaan vastuussa yhteisistä tavoitteista	oppilaiden yksilölliset ja kehitykselliset erot	analysointia	pelien ja pelillisyyden mahdollisuuksia
	olemaan vastuussa henkilökohtaisista tavoitteista		esittämistä	
			soveltamista	
			yhdistelemistä	
			arviointia	
			luomista	

OPETUKSEN ERIYTTÄMINEN				
Opetuksen eriyttäminen	Opetuksen eriyttäminen koskee	Opetuksen eriyttäminen perustuu oppilaiden tarpeille ja mahdollisuuksille	Eriyttämällä tuetaan	Eriyttämällä ehkäistään
ohjaa työtapojen valintaa	opiskelun laajuutta	itse suunnitella opiskeluaan	itsetuntoa	tuen tarpeen syntymistä
perustuu oppilaantuntemukseen	opiskelun syvyyttä	valita erilaisia työtapoja	motivaatiota	
on opetuksen pedagoginen lähtökohta	työskentelyn rytmiä	edetä yksilöllisesti	oppimisen rauhaa	
	työskentelyn etenemistä			
	erilaisia tapoja oppia			

Rauman normaalikoulussa huomioidaan myös yrittäjyyskasvatukseen liittyvät tavat oppimisessa:

4.5.5 Opetuksen eheyttäminen ja monialaiset oppimiskokonaisuudet

Rauman normaalikoulussa opetus järjestetään pääosin ainejakoisesti vuosiluokittain etenevänä. Vuosiluokkiin sitomattomasti etenevää opetusta pyritään kehittämään erilaisten kokeilujen kautta.

Opetuksen eheyttämistä voidaan toteuttaa luokan sisäisesti, luokkatasoisin, luokkarajat ylittävänä, koko koulun yhteisenä sekä koulun ulkopuoliset tahot mukaan ottavana. Oppilaille taataan lukuvuosittain ainakin kaksi oppilaan viikoittaisen tuntimäärän kestoista monialaista oppimiskokonaisuutta, joihin heillä on mahdollisuus osallistua.

Monialaisten oppimiskokonaisuuksien toteuttamisen tavoitteissa ja sisällöissä huomioidaan tarpeen ja suunnitelmien mukaan eriasteisesti painottuneina Rauman normaalikoulun opetusta tukevat Vihreä Lippu- ja Unesco- suunnitelmat. Lisäksi tavoitteisiin ja sisältöihin voivat vaikuttaa mahdolliset yhteiskunnallisesti merkittävät, ajankohtaiset, paikalliset, koulun toimintakulttuuria edistävät aiheet tai oppilaiden tärkeäksi kokemat sisällöt. Edellä kuvatut toimintakulttuurin painopisteet huomioidaan suunnittelussa ja toteutuksessa. Oppimiskokonaisuudet voivat rakentua mahdollisuuksien mukaan niin, että uudella kokonaisuudella on pohja tai yhtymäkohta edelliseen kokonaisuuteen. Tällöin jatkuvuuden hahmottaminen tukee tietojen ja taitojen rakentumista jo tutkitun, hahmotetun ja opitun pohjalle.

Eri oppiaineiden mukana oloa oppimiskokonaisuuksien toteuttamisessa seurataan oppimiskokonaisuuksien suunnittelun ja arvioinnin avulla. Arviointikäytännöistä sovitaan suunnittelun yhteydessä.

Opetussuunnitelman mukaan oppilaalle taattavista monialaisista oppimiskokonaisuuksista, niiden ajankohdasta ja sisällöstä päätetään tarkemmin työsuunnitelmassa. Opetuksen eheyttämistä voidaan toteuttaa myös työsuunnitelmaan kirjaamattomana eri kestoisena ja eri tavoin opetuksen tavoitteiden tai oppilaiden tarpeiden mukaan suunniteltuna.

Opetuksen eheyttämisessä on erilaisia tapoja, jotka kuvataan alla. Lisäksi on määritelty, mitkä eheyttämistavat kirjataan työsuunnitelmaan.

Opetusta voidaan eheyttää:

- opiskelemalla samaa teemaa kahdessa tai useammassa oppiaineessa samanaikaisesti
- järjestämällä samaan teemaan liittyvät asiat peräkkäin opiskeltavaksi
- toteuttamalla toiminnallisia aktiviteetteja kuten teemapäiviä, erilaisia tapahtumia, kampanjoita, opintokäyntejä ja leirikouluja. Tällä tavoin järjestetty eheyttävä opetus kirjataan koulun työsuunnitelmaan.
- suunnittelemalla monialaisia, pitempiketoisia oppimiskokonaisuuksia, joiden toteuttamiseen osallistuu useampia oppiaineita ja joihin voi sisältyä edellä mainittuja eheyttämistapoja. Tämä on pääsääntöisesti tapa, jolla normaalikoulun oppilaalle opetussuunnitelman mukaan taattavat oppimiskokonaisuudet toteutetaan. Nämä oppimiskokonaisuudet suunnitellaan ja kirjataan työsuunnitelmaan.
- muodostamalla oppiaineista integroituja kokonaisuuksia

**Rauman normaalikoulun opetussuunnitelma, päivitetty 1.8.2023,
Kasvatustieteiden tiedekunnan dekaani hyväksynyt: 16.6.2016; muutokset 17.6.2019,
12.6.2023**

- kokonaisopetuksena, jossa kaikki opetus toteutetaan eheyttynä kuten esiopetuksessa. Kokonaan kokonaisopetuksena toteutettava opetus kirjataan työsuunnitelmaan merkitsemällä luokka tai luokat, joissa opetus toteutetaan kokonaisopetuksena. Mahdollisista vähintään lukukauden mittaisista kokeiluista tehdään myös kirjaus työsuunnitelmaan.

4.5.6 Opetuksen eheyttämisen seuranta, arviointi ja kehittäminen

Opetuksen eheyttämisen toteutumista seurataan ja arvioidaan Rauman normaalikoulussa säännöllisesti, varsinkin työsuunnitelmaan kirjattujen toteutusten osalta.

Seuraavan lukuvuoden työsuunnitelmaa laadittaessa arvioidaan mahdolliset kehittämistarpeet opetussuunnitelman monialaisten oppimiskokonaisuuksien osalta ja edellisten toteutuneiden oppimiskokonaisuuksien mahdollinen jatkumo seuraavaa lukuvuotta varten.

Oppimiskokonaisuuksia kehitettäessä arvioidaan:

- Onko oppilailla ollut mahdollisuus olla mukana tavoitteiden, sisältöjen ja työskentelytapojen suunnittelussa?
- Ovatko oppilaat saaneet tuoda esiin merkitykselliseksi kokemiaan kysymyksiä sekä käsitelleet ja edistäneet niitä?
- Ovatko oppilaat opiskelleet erilaisissa ja eri-ikäisten oppilaiden ryhmissä?
- Ovatko oppilaat saaneet työskennellä useiden eri aikuisten kanssa?
- Onko oppilailla ollut mahdollisuus yhdistää koulun ulkopuolinen oppiminen koulutyöhön?
- Onko oppimiskokonaisuus antanut tilaa älylliselle uteliaisuudelle ja luovuudelle?
- Onko oppimiskokonaisuus haastanut monenlaisiin vuorovaikutus- ja kielenkäyttötilanteisiin?
- Onko oppimiskokonaisuus vahvistanut arkiosaamista?
- Onko oppimiskokonaisuus vahvistanut kestävän elämäntavan mukaista toimijuutta?
- Onko oppimiskokonaisuus innostanut oppilaita toimimaan yhteisöä ja yhteiskuntaa rakentavalla tavalla?

Laaja-alaisen osaamisen tavoitteiden toteutumisen arviointi opetuksen eheyttämisessä ja oppimiskokonaisuuksien toteutumisessa on keskeistä. Erityisesti mietitään kehittämiskohteita niissä osioissa, jotka eivät ole Rauman normaalikoulussa painottuneita. Painotetut alueet on alla korostettu lihavoidulla tekstillä. Luvussa 3 on laaja-alaisen osaamisen paikallisista painotuksista enemmän.

1. Ajattelu ja oppimaan oppiminen
- 2. Kulttuurinen osaaminen, vuorovaikutus ja ilmaisu**
3. Itsestä huolehtiminen ja arjentaidot
4. Monilukutaito
- 5. Tieto- ja viestintäteknologinen osaaminen**
6. Työelämätaidot ja yrittäjyys
- 7. Osallistuminen, vaikuttaminen ja kestävän tulevaisuuden rakentaminen**

Toimintakulttuurin sisältöjä avataan enemmän opetussuunnitelman luvussa 5. Vuorovaikutuksen ja monipuolisen työskentelyn osuudessa olleesta koulun ulkopuolella tapahtuvasta oppimisesta päätetään lukuvuosittaisessa työsuunnitelmassa. Koulun kerhotoiminnasta on enemmän luvussa 5.

RAUMAN NORMAALIKOULUN TOIMINTAKULTTUURI

Hyvinvointi ja turvallinen arki

Turvallinen ja viihtyisä ympäristö	Opiskeluhuolto	Kouluruokailu
Tapaturmien ehkäiseminen	Oppimisen tuki	Fyysinen hyvinvointi
	Iltapäiväkerho ja koulun muut kerhot	Mielen hyvinvointi
		Kuulluksituleminen ja merkityksellisyyden tunne

Yhteistyö huoltajien ja koulun ulkopuolisten yhteistyökumppanien kanssa

YV
yhteiskunnallinen vuorovaikutus ja kumppanuus

Yhdenvertaisuus ja tasa-arvo

Oikeudenmukaisuus työrauha, säännöt ja ohjeet
Moninaisuuden arvostaminen
Tasa-arvo ja yhdenvertaisuus

Kaikkia kohdellaan tasa-arvoisesti

Kiusaamisen, häirinnän, syrjinnän ja väkivallan ehkäiseminen

Aikuiset ovat mallina

Oppiva yhteisö kehittyy vuorovaikutuksen avulla

Tunne- ja vuorovaikutustaitojen oppiminen arjessa ja oppimistilanteissa

Koko henkilökunta ja oppilaat sitoutuvat tavoitteisiin, edistävät arvoperustaa ja oppimiskäsityksen toteutumista

Pedagoginen ja jaettu johtajuus oppimisen ja hyvinvoinnin kehittämiseksi

Syventyminen, ponnistelu ja loppuun saattaminen

Fyysinen aktiivisuus

Yrittäminen ja virheistä oppiminen

Vastuu ympäristöstä ja kestävään tulevaisuuteen suuntautuminen

Kestävä elämäntapa on koulun arjessa

Vihreä lippu-koulu
Kierrätys ja kestävä elämäntapa

Toimintakulttuurin jatkuva arviointi ja kehittäminen

Suunnitellaan, kehitetään ja arvioidaan yhdessä

Oppilaiden osallisuus
Kouluun kiinnittyminen
Huoltajien osallisuus

Palautteita, arviointi- ja tutkimustietoa hyödynnetään

Oppilaskunta	Koulun työryhmät
Tuki- ja kummioppilastoiminta	Koulun ulkopuoliset toimijat

Osallisuus ja demokraattinen toiminta

Vuorovaikutus ja monipuolinen työskentely

Rauhallinen ja hyväksyvä ilmapiiri

Oppimisympäristöt
Työtavat
Tieto- ja viestintäteknologia
Opetuksen ehyttäminen
Laaja-alainen osaaminen
Taitopainotteisuus

Rohkeasti ja luovasti kokeillen elämyksiin

Opiskelu koulun ulkopuolella
Juhlat ja tapahtumat
Projektit ja hankkeet
Kielipainotteisuus

Kulttuurinen moninaisuus ja kielitietoisuus

Unesco-koulu
Monikielisyys
Kotikansainvälisyys
Kielitietoisuus

Erilaisuuden ymmärtäminen ja kunnioittaminen